

Uživanje sojinih prehranskih izdelkov in preživetje raka na dojkah

(Soy Food Intake and Breast Cancer Survival) JAMA. 2009;302(22):2437–2443

Xiao Ou Shu, MD, PhD

Ying Zheng, MD, MSc

Hui Cai, MD, PhD

Kai Gu, MD

Zhi Chen, MD, PhD

Wei Zheng, MD, PhD

Wei Lu, MD, PhD

ESTROGEN NAJ BI IMEL ENO od osrednjih vlog pri nastanku in napredovanju raka na dojkah. Ko zavremo učinek estrogena z inhibicijo njegovega delovanja ali pa z zmanjšanjem njegovega nastajanja, lahko to, kot obliko dopolnilnega zdravljenja, na široko uporabljamo v zdravljenju raka na dojkah.¹ Sojini prehranski izdelki so bogati s fitoestrogeni, predvsem v obliki izoflavonov, ki so naravni modulatorji estrogenskih receptorjev in imajo tako proestrogenske kot antiestrogenske lastnosti. Sestavine soje imajo, kot je dokazano, tudi druge učinke delovanja proti raku, vključno z inhibicijo DNA topoizomerase I in II, proteaz, tirozin kinaz, inozitol fosfata in angiogeneze. Lahko pa tudi spodbudijo imunski odziv in imajo antioksidativne učinke.^{2,3}

Iz: Division of Epidemiology, Department of Medicine, Vanderbilt Epidemiology Center and Vanderbilt-Ingram Cancer Center, Vanderbilt University Medical Center, Nashville, Tennessee (dr. Shu, dr. Cai, Chen, in dr. W. Zheng); in Shanghai Institute of Preventive Medicine, Shanghai, China (dr. Y. Zheng, dr. Gu in dr. Lu).

Naslov vodilnega avtorja: Xiao Ou Shu, MD, PhD, Department of Medicine, Vanderbilt Epidemiology Center, 2525 West End Ave, Ste 600, Nashville, TN 37203-1738 (xiao-ou.shu@vanderbilt.edu).

Izhodišče: Sojini prehranski izdelki so bogati z izoflavoni, glavno skupino fitoestrogenov, za katere domnevajo, da bi lahko zmanjšali tveganje pred rakom na dojki. Vendar pa estrogenom podoben učinek, ki ga imajo izoflavoni, in možno medsebojno učinkovanje med izoflavoni in tamoksifenom, vzbujajo pomisleke glede uživanja sojinih prehranskih izdelkov med bolnicami z rakom na dojki.

Cilj: Oceniti povezavo med uživanjem sojinih prehranskih izdelkov po že postavljeni diagnozi raka na dojkah s celotno smrtnostjo in recidivom raka na dojkah.

Načrt, kraj in udeleženske: Velika kohortna raziskava na 5042 ženskah, ki so preživele raka na dojkah na Kitajskem – *The Shanghai Breast Cancer Survival Study*. V to raziskavo so bile vključene ženske, stare od 20 do 75 let s postavljeno diagnozo med marcem 2002 in aprilom 2006, in sledene vse do junija 2009. Informacije o diagnozi raka in zdravljenju, življenjskem slogu izpostavljanja po diagnozi raka in napredovanju bolezni so zbrali približno šest mesecev po postavitvi diagnoze raka in jih ponovno proučili v treh intervjujih med sledenjem, 18, 36 in 60 mesecev po postavitvi diagnoze. Enkrat letno je bila vzpostavljena tudi povezava s podatkovno bazo Registra vitalne statistike v Shanghaju zato, da smo lahko pridobili informacijo o preživetju za tiste udeleženske, ki smo jih izgubili iz sledenja. Za preveritev podatkov o bolezni in zdravljenju smo pregledali tudi zdravstvene kartone.

Glavni kazalci izida: Celotna smrtnost in recidivi zaradi raka na dojkah ali pa smrti, povezane z rakom na dojkah. Izdelali smo regresijsko analizo po Coxu s prilagoditvijo za znane klinične napovednike in ostale dejavnike življenjskega sloga. Uživanje sojinih prehranskih izdelkov smo pojmovali kot časovno odvisno spremenljivko.

Rezultati: Med sledenjem, ki je povprečno trajalo 3,9 let (v razponu od 0,5 do 6,2 let), smo zabeležili 444 smrti in 534 ponovitev (recidivov) raka na dojkah pri 5033 bolnicah, ki so imele opravljen kirurški poseg zaradi raka na dojkah. Uživanje sojinih izdelkov, kamor smo prištevali tako uživanje sojinih beljakovin kot sojinih izoflavonov, je bilo obratno sorazmerno povezano s smrtnostjo in recidivi. Razmerje tveganja, povezano z najvišjo kvartilno vrednostjo uživanja sojinih prehranskih izdelkov, je bilo 0,71 (95-odstotni interval zaupanja [IZ] = 0,54–0,92) za celotno smrtnost in 0,68 (95-odstotni IZ = 0,54–0,87) za recidive v primerjavi z najnižjo kvartilno vrednostjo zaužitja sojinih izdelkov. Multivariatni, prilagojeni 4-letni smrtnosti, sta bili 10,3 % in 7,4 %, 4-letni recidivnosti pa 11,2 % in 8,0 % za ženske v najnižji in najvišji kvartilni vrednosti glede uživanja sojinih prehranskih izdelkov. Obrnjena povezava je bila očitna pri ženskah tako z estrogenskimi receptor pozitivnimi kot pri ženskah z estrogenskimi receptor negativnimi oblikami raka na dojkah in bila očitna tudi pri ženskah, ne glede na to, ali so uživale tamoksifen ali ne.

Zaključek: Med ženskami z rakom na dojkah je bilo uživanje sojinih prehranskih izdelkov povezano z zmanjšanim tveganjem za smrt ali ponovitev bolezni.

JAMA. 2009;302(22):2437–2443

www.jama.com